

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Dětský domov, Nový Jičín, Revoluční 56

Revoluční 56, 741 01 Nový Jičín

Identifikátor školského zařízení: 600 031 403

Termín konání komplexní inspekce: 26. - 30. listopad a 3. - 5. prosinec 2001

Čj.	133 184/01-05003
Signatura	kn4pv514

CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Dětský domov, Nový Jičín, Revoluční 56 byl zřízen Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy dne 4. května 1993 jako internátní školské zařízení pro výkon ústavní výchovy s příspěvkovou formou hospodaření. Ve školním roce 1998-1999 se přetransformoval na dětský domov rodinného typu se třemi rodinnými buňkami. Dnem 27. září 2001 přešly zřizovatelské kompetence na Moravskoslezský kraj. Organizace se zřizuje ke dni 1. července 2001 na dobu neurčitou.

Podle aktuálního platného Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 28 620/01-21 ze dne 23. listopadu 2001 sdružuje:

1. Dětský domov kapacita: 30 lůžek
2. Školní jídelna kapacita: 65 jídel

Předmět činnosti školského zařízení je v souladu se zřizovací listinou a platným rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Dětský domov zajišťuje výchovnou, hmotnou a sociální péči mládeži, která ze závažných důvodů nemůže být vychovávána ve vlastní rodině a nemůže být osvojena nebo umístěna v jiné formě náhradní péče. Do dětského domova mohou být umisťovány děti a mládež od tří do osmnácti roků, případně do ukončení přípravy na budoucí povolání, s nařízenou ústavní výchovou nebo vydaným předběžným opatřením.

Ve školní jídelně se v pracovní dny nevaří obědy, svěřenci se stravují ve školách, které navštěvují.

Tab. č. 1: kapacita a naplněnost

Kapacita zařízení	30
Evidenční stav	29
Počet rodinných buněk	3
Počet svěřenců fyzicky přítomných na zařízení	22
Počet svěřenců na útěku	0
Počet svěřenců s prodlouženým pobytem u rodičů	1
Počet svěřenců s nařízenou ústavní výchovou	23
Počet svěřenců umístěných na předběžné opatření	3
Počet svěřenců na dohodu do ukončení přípravy na povolání	3
Počet svěřenců v předpěstounské péči	0
Počet svěřenců na internátech a kolejích	3
Počet svěřenců na dlouhodobém léčení	3
Počet svěřenců v péči neurologa	4
Počet svěřenců v péči DPA, DPL	14

Kapacita školského zařízení stanovená v platném rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízeních pro třicet svěřenců nebyla naplněna. V době konání inspekce byl počet rodinných buněk (tři) i evidenční stav svěřenců (dvacet devět) v souladu se statistickým výkazem i stanovenou kapacitou. Počty svěřenců v rodinných buňkách respektovaly příslušná ustanovení platné vyhlášky vydané Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, v jednom případě není sourozenecká skupina

zařazena do stejné rodinné buňky.

Z aktuálního evidenčního stavu mají dvacet tři svěřenci nařízenou ústavní výchovu, tři jsou v dětském domově umístěni na základě vydaného předběžného opatření a tři jsou ve školském zařízení na základě dohody do ukončení přípravy na budoucí povolání.

Tab. č. 2: počet rodinných buněk, počet svěřenců a jejich zařazení do škol

Rodinná buňka	Počet svěřenců	MŠ	ZŠ	ZvŠ PŠ	Žáci OU SOU	Žáci SOŠ	Stud. VŠ	Dívky	Souroz. skupiny
I.	10	3	3	4	0	0	0	5	1x4, 2x2
II.	10	0	7	0	1	1	1	5	1x2
III.	9	0	4	1	4	0	0	4	1x2
Celkem	29	3	14	5	5	1	1	14	12

V době konání inspekce byly v evidenční stavu tři děti předškolního věku, které docházejí do mateřské školy, čtrnáct svěřenců plní povinnou školní docházku v základní škole a pět ve zvláštní nebo pomocné škole. Ve středních odborných nebo odborných učilištích se na budoucí povolání připravuje pět svěřenců, jedna dívka studuje na střední odborné škole a jeden chlapec na vysoké škole.

HODNOCENÍ KVALITY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Výchovně-vzdělávací program

Výchovně-vzdělávací program zpracovala ředitelka školského zařízení po nástupu do funkce v roce 2000. Tento dokument v obecné rovině nastiňuje soubor cílů, kterých je nutné při výchově svěřenců dosáhnout. Je rozdělen do dvou základních oblastí (obecné pokyny, výchovné cíle dle obsahu a věkové skladby dětí). Naplnění jeho obsahu je pro všechny pedagogické pracovníky závazné, avšak časový plán a metodika je ryze individuální. Program neřeší problematiku zdravotně postižených dětí a nereaguje na individualitu svěřence. Pedagogové zpracovávají na základě obecných tezí individuální plány pro každého svěřence. Kontinuita výchovné působení není prokazatelná, plány výchovné činnosti nejsou zpracovávány v návaznosti na tento program. Výchovně-vzdělávací program nekoresponduje s typem školského zařízení ani složením kolektivu svěřenců.

Součástí ani přílohou tohoto dokumentu není adaptační program, adaptační fázi není věnována nutná pozornost. Svěřenec je po příchodu do dětského domova vřazen přímo do rodinné buňky a záleží výhradně na odborné erudici pedagoga jak a po jakou dobu je dítěti věnována zvýšená pozornost. Nově zařazený svěřenec není prokazatelným způsobem systematicky a odborně sledován, aplikované výchovné postupy nejsou zaznamenávány, analýza adaptační fáze není prováděna. Realizovaný model svědčí o formálním a neprofesionálním přístupu pedagogických pracovníků k vytvoření příznivých podmínek k adaptaci svěřenců.

Ve výchovně-vzdělávacím systému není zahrnuta práce s rodinami svěřenců, ve vnitřním řádu a příkazu ředitele č. 6/2000 (Režim návštěv v dětském domově) jsou stanovena pouze pravidla návštěv pro osoby odpovědné za výchovu dětí. Rezervy byly zjištěny zejména v oblasti systematické a pravidelné spolupráce při výchově dětí. Kontrolou předložené dokumentace a na základě výsledků řízených rozhovorů a hospitační činnosti bylo zjištěno, že školské zařízení nevytváří adekvátní podmínky pro výchovu a vzdělávání svěřenců se specifickými vzdělávacími potřebami.

Školské zařízení podporuje možnost navazování a rozvíjení sociálních vztahů svěřenců mimo dětský domov, systém je otevřen vnějším vlivům i obecné komunitě.

V průběhu inspekční činnosti bylo zjištěno, že výchova svěřenců k adekvátnímu vztahu k osobnímu vlastnictví a péči o ně je nedostatečná. Svěřenci se minimálně zapojují do estetické úpravy školského zařízení, což je podmíněno z velké části osobnostním a nedostatečně profesním přístupem pedagogických pracovníků.

Hodnotící systém má školské zařízení vytvořen, v praxi při výchovných a režimových činnostech je průběžně využíván. Hrubým nedostatkem je skutečnost, že aplikovaný hodnotící systém je v převážné míře postaven na represii. Není naplněna funkce kapesného, jehož vyplácení je fiktivní. Svěřencům je příslušná částka připisována na účet vedený vychovatelkou. Na žádost je svěřenci vyplacena požadovaná částka, jejíž výši podepisuje. Vzhledem k absenci pravidelného hodnocení uplynulého dne je na nižší úrovni možnost reflexe a sebereflexe svěřenců, které nejsou součástí všech činností.

Zvolený systém výchovně-vzdělávacího programu je pro svěřence nedostatečně stimulující a málo bezpečný.

Kvalita výchovně-vzdělávacího programu i jeho realizace v praxi jsou pouze vyhovující.

Podmínky pro výchovně-vzdělávací činnost

Výchovně-vzdělávací činnost svěřenců zajišťuje celkem sedmáct pracovníků. Kolektiv pedagogů tvoří šest vychovatelek a ředitelka. Všichni pedagogičtí pracovníci v hlavním pracovním poměru splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro práci v tomto typu školského zařízení. Nikdo z pedagogů neabsolvoval dlouhodobý sociálně psychologický nebo experienciální (sebezkušenostní) psychoterapeutický výcvik. Tři vychovatelky jsou absolventkami krátkodobých výukových a výcvikových programů. Od poslední inspekce (únor 1998) se změnila personální struktura, došlo ke snížení počtu pedagogických pracovníků a byla zrušena funkce vedoucího vychovatele. Vzhledem k aktuálnímu složení dětského kolektivu, kdy cca polovina svěřenců jsou stálými klienty psychiatrické ambulance nebo v dlouhodobé péči psychiatrických léčeben, chybí akutně ve školském zařízení speciální pedagog. Složení dvojic vychovatelů rodinných buněk není optimální (samé ženy), v dětském domově převládá prvek feminizace, čímž mají svěřenci omezenou možnost identifikace s mužským vzorcem chování a jednání.

Tab. č. 3: personální zajištění školského zařízení

Zaměstnanci	Celkový počet	Z toho žen
Ředitelka	1	1
Statut. zástupkyně - vychovatelka	1	1
Vedoucí vychovatel	0	0
Vychovatelé	5	5
Pomocní vychovatelé	3	3
Psycholog, etoped	0	0
Sociální pracovník	1	0
Ostatní zaměstnanci	6	5
Celkem	17	15

Ve školském zařízení pracují pouze dva muži (sociální pracovník a údržbář). Kontrolou

předložené dokumentace (denní záznamy rodinných buněk, plány činnosti rodinných buněk) a pozorováním při hospitační činnosti bylo zjištěno, že v rámci svých kompetencí se z nepedagogických pracovníků podílí na realizaci výchovně-vzdělávacího procesu pouze sociální pracovník, který pracuje ve vedlejších pracovním poměru jako pomocný vychovatel. Ostatní nepedagogičtí pracovníci jsou využíváni sporadicky.

Součástí personální struktury nejsou odborní pracovníci (psycholog, etoped). Kolektiv pracovníků (nepedagogických) dotvářejí tři pomocné (noční) vychovatelky, hospodářka, vedoucí stravování, dvě kuchařky, opravářka oděvů, uklízečka - pradelna a údržbář.

Dětský domov sídlí v třípodlažní vile, v klidné okrajové části Nového Jičína. Vila je situována v oploceném lesoparku. Venkovní areál využívají svěřenci pro sportovní, relaxační a volnočasové aktivity.

Materiálně-technické zázemí pro výchovně-vzdělávací činnost se od poslední inspekce podstatně zhoršilo. Budova dětského domova je ve velmi špatném technickém stavu. Podlahy ve druhém a třetím podlaží jsou prohnílé, do jednoho traktu budovy zatéká. Fasáda je z velké části v havarijním stavu. K aplikaci výchovně-vzdělávacího programu disponuje školské zařízení dostatkem vnitřních prostor, část místností však není efektivně využívána. Každá rodinná buňka obývá jedno podlaží, které slouží jako samostatný byt. Svěřenci každé rodinné buňky mají k dispozici obývací pokoj, hernu (učebnu), kuchyňku, jídelnu a samostatné sociální zařízení, ubytování jsou v jedno až třílůžkových pokojích. Interiér všech tří rodinných buněk působí dojmem celkové zanedbanosti. Využívané prostory neodpovídají základním psychohygienickým zásadám. Sociální zařízení (záchody i koupelny) jsou dlouhodobě zašlá a neudržovaná. Ložnice i společné prostory jsou vybaveny starými zašlapanými a umazanými koberci, zdi místností jsou oprýskané a špinavé, nábytek je z velké části poškozený. Estetická úprava celého objektu není příznivá, nejsou naplňovány zásady výchovy prostředím.

I když mají svěřenci každé rodinné buňky k dispozici televizor, videorekordér, HIFI věž a de facto nefunkční počítač (slouží pouze k videohrám), zejména mladší děti mají nedostatek hraček, her a stavebnic pro rozvoj tvořivosti. Pro sportovní aktivity a smysluplné využívání osobního volna mají svěřenci k dispozici standardní vybavení (lyže, brusle, jízdní kola).

Kontrolní a hospitační činností Česká školní inspekce zjistila nepoměr ve vybavení místností pedagogů (vychovaten) a prostor využívaných svěřenci. Všechny tři vychovatelny jsou vybaveny osobními počítači a ledničkami, které pak chybí v kuchyňkách rodinných buněk a svěřenci je nemohou běžně využívat. Stávající prostředí školského zařízení neumožňuje pro svěřence vytvořit potřebnou intimitu a snižuje pocit soukromí a bezpečí.

Vliv sociodemografických podmínek na činnost dětského domova je minimální.

Podmínky pro výchovně-vzdělávací činnost jsou pouze vyhovující.

Organizace, formy a metody výchovně-vzdělávací činnosti

Vnitřní řád je v primárních ustanoveních srozumitelný pouze starším svěřencům a dospělým, mladší děti jsou s jeho základními tezemi (právy a povinnostmi) seznamováni pouze ústní formou. Deklarovaná práva a povinnosti svěřenců jsou v souladu s platnou právní normou i Úmluvou o právech dítěte, ale obsahují zejména direktivní prvky. Vnitřní řád není svěřencům běžně k dispozici, vychovatelky jej mají zamčený na vychovatelnách.

Hodnotící systém je pro všechny svěřence společný, ale vzhledem k malé propracovanosti je dětem nesrozumitelný. Hodnocení probíhá v aktuálních situacích intuitivním přístupem pedagogů. Vzhledem k absenci pravidelných večerních socializačních činností (individuální pohovory, prostor pro reflexi a seberefexi) nejsou vytvořeny vhodné podmínky pro uplatnění práva svěřence být hodnocen a odměňován podle systému pochval a odměn. Dle inspekčních

zjištění (pohovory se svěřenci i pedagogy, denní záznamy rodinných buněk, zápisy z jednání pedagogické rady) jsou ukládány několikanásobné tresty za jeden přestupek. V praxi je aplikace takového systému hodnocení nevhodná a neprofesionální. Forma a způsob hodnocení svěřenců v souvislosti s přiznáváním výše kapesného vyplývá z osobnostních předpokladů a odborné erudice jednotlivých vychovatelek, kapesné není využíváno jako výchovně stimulační prvek. Svěřenci jsou s jeho výší seznamováni až při jeho podpisu. Vychovatelky téměř celé kapesné ukládají do příručních pokladen a svěřenci je de facto nikdy fyzicky neobdrží.

Z řízených rozhovorů s ředitelkou školského zařízení, vychovateli i svěřenci a zejména na základě hospitační činnosti bylo zjištěno, že v praxi se organizace života svěřenců řídí rámcově stanoveným denním režimem, rozdílným pro pracovní a volné dny. Jeho struktura odpovídá zásadám psychohygieny a v globále respektuje věkové zvláštnosti a potřeby svěřenců. Rezervy byly zjištěny v organizaci činností v době od večere do večerky, kdy mají svěřenci osobní volno, respektive individuální činnosti. Absentují pravidelná hodnocení dne a večerní socializační činnosti, jako kontinuální součásti výchovně-vzdělávacího systému v oblasti rozvoje sebereflexních procesů svěřenců.

Spolupráce se školami, které svěřenci navštěvují, probíhá standardním způsobem (pravidelné návštěvy vychovatelek, každodenní písemný kontakt) a je dle sdělení ředitelky bezproblémová. Učitelé škol, které svěřenci navštěvují, jednou ročně docházejí do dětského domova na společnou poradu. Školské zařízení nezaměstnává žádné odborné pracovníky (psycholog, etoped). Sociální pracovník, který je zaměstnán ve vedlejší pracovním poměru jako pomocný (noční) vychovatel, jako aktivní účastník cíleně ovlivňuje výchovně-vzdělávací činnost a zabezpečuje relevantní informace a spolupráci s dalšími institucemi.

I když vychovatelky prokazatelným způsobem sledují při své činnosti výchovné cíle a písemně provádějí analýzu výsledků, není zřejmá zpětná vazba a konečný efekt těchto činností. V praxi používané metody a formy práce nejsou dostatečně pestré, sociální trénink v rámci režimových a výchovných činností de facto neprobíhá. Pedagogové v průběhu inspekce prokazovali neschopnost metody práce individualizovat, projevila se odborná nekompetentnost a laxnost v přístupu zejména k dětem se zdravotním postižením, zřejmý byl odtahitý přístup ke svěřencům s poruchami chování a mentální retardací. Vychovatelky část svých profesních povinností delegovali na starší svěřence (večerní hygiena předškolních dětí, velký rozsah úklidu).

Pro samostatné aktivity je svěřencům poskytován dostatečný prostor, zájmové aktivity jsou využívány jako jedna z metod prevence sociálně patologických jevů. Primární prevenci pedagogové realizují v průběhu výchovných činností.

Podíl represe v činnosti pedagogických pracovníků je pro tento typ školského zařízení vysoký, je využívána jako stěžejní výchovná pomůcka.

Organizace, formy a metody výchovně-vzdělávací činnosti jsou pouze vyhovující.

Interakce a komunikace

Kontrolou předložené dokumentace a na základě rozhovorů se svěřenci a pracovníky dětského domova v rámci hospitační činnosti bylo zjištěno, že dohodnutá pravidla jednání a komunikace, která jsou obecně stanovena ve vnitřním řádu, jsou všem aktérům teoreticky známá. Vzhledem k tomu, že vnitřní řád nemají svěřenci volně k dispozici, je jeho funkce potlačena a pouze formální. S pravidly jednání jsou nově přichozí děti seznamovány nekonceptně, bez ohledu na jejich individuální potřeby a věkové a mentální zvláštnosti. Úroveň interakce a komunikace mezi svěřenci a vychovateli a mezi dětmi navzájem neodpovídá dětskému domovu rodinného

typu. Vzájemná komunikace i vztahy mezi svěřenci jsou na běžné úrovni, občasné vzájemné konflikty nemají charakter šikany a odpovídají věkovým zvláštnostem. Základním problémem celého školského zařízení je nedostatečná vzájemná interakce a komunikace mezi vychovatelkami jednotlivých rodinných buněk. Tato realita má vliv i na komunikaci a vztahy mezi dětmi a vychovatelkami a vytváří prostor pro nejistotu a vzájemnou nedůvěru. Svěřenci nemají dostatečný prostor pro diskuzi (absence pravidelného hodnocení dne), chybí zejména možnost sebehodnocení a hodnocení ostatních členů rodinné buňky. Nejčastějším místem pro vzájemnou komunikaci jsou režimové odpolední činnosti. Svěřenci nemají možnost využít vlivu svěřenecké samosprávy (není zřízena), nemají tedy možnost uplatňovat své právo volit a být voleni do samosprávných orgánů dětského domova.

V každodenním kontaktu se svěřenci je i většina provozních pracovníků. Jejich chování i způsob komunikace se odvíjí od osobnostních vlastností každého z nich, v souhrnu se snaží podporovat výchovné působení pedagogů.

Komunikativní dovednosti svěřenců nejsou pedagogickými pracovníky rozvíjeny v odpovídající míře, nejsou zohledňovány věkové a mentální zvláštnosti dětí.

Vedení dětského domova nevěnuje dostatečnou pozornost komunikaci mezi pracovníky, mezi pracovníky a svěřenci i mezi svěřenci navzájem. Interakce a komunikace je nevyhovující, nutné okamžité řešení.

Další aktivity, které významně ovlivňují výchovně-vzdělávací činnost školského zařízení

Talentu, nadání a osobním zájmům svěřenců není ze strany pracovníků dětského domova věnována potřebná pozornost. I když je nabídka individuální volby dalších vzdělávacích a výchovných aktivit v rámci školského zařízení vytvořena (pracovní výchova, keramika a příprava dětí na výtvarné soutěže, relaxační cvičení - nápravná cvičení, jóga a jógová cvičení, logopedie), jejich faktická činnost probíhá v rámci běžného režimu rodinných buněk, samostatné fungování je neprůkazné. Při zapojování dětí do dalších vzdělávacích, výchovných a zájmových aktivit není vždy respektován jejich přirozený zájem ani individuální potřeby a schopnosti. Výrazným nedostatkem je absence adekvátní nabídky zájmové činnosti pro nejrizikovější skupinu svěřenců (adolescenti). Část dětí je zapojena do zájmových útvarů organizovaných místním domem dětí a mládeže (aerobik, základy počítačů, radioorientační, správná dívka a taneční) a ve školách, které navštěvují (ruční práce, kopaná, sportovní hry, šití).

Svěřenci se pravidelně zúčastňují kulturních a sportovních akcí pořádaných dětskými domovy nebo pro dětské domovy v rámci kraje i celé republiky (sponzorské akce Terezy Maxové, Michaely Kuklové, Nadace Olgy Havlové). V době prázdnin a víkendů jezdí na rekreační pobyty v přírodě. Školské zařízení každoročně pořádá výtvarnou soutěž pro dětské domovy celého regionu. Tato skutečnost však pozitivně neovlivňuje výzdobu vnitřních prostor dětského domova.

Úroveň spolupráce s dalšími zainteresovanými orgány a institucemi participujícími na výchově svěřenců je standardní. Rezervy byly zjištěny ve spolupráci (metodické vedení) s územně příslušným diagnostickým ústavem. Z velké části je tato situace způsobena vedením dětského domova, které pro své pracovníky v dostatečné míře nevyužívá možnost konzultací a stáží. Spolupráce s obcí je nevýrazná.

Další aktivity významně ovlivňující výchovně-vzdělávací činnost jsou pouze vyhovující.

Výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Za sledované období, od poslední inspekce (únor 1998), většina svěřenců ukončila přípravu na

budoucí povolání. V případě plnoletosti je jim umožněno setrvat v dětském domově na základě písemné dohody. V době inspekce tuto možnost využívali tři svěřenci (dva středoškoláci a jeden vysokoškolák).

Četnost útěků ze školského zařízení je nízká, ve sledovaném období utekli pouze dva svěřenci, z toho jeden nenávrat z prázdnin. Hostilní projevy svěřenců vůči školskému zařízení, personálu nebo sobě navzájem nebyly v průběhu inspekce zaznamenány.

Zejména u starších svěřenců se vyskytují negativní jevy. Byly řešeny případy kouření, drobných krádeží a v jednom případě prokazatelné experimentování s drogou. Nebyly zjištěny projevy šikany. Veškeré přestupky a jednání, které jsou v rozporu s vnitřním řádem, jsou trestány represivními prvky, absentují účinné mechanismy opatření vedoucí k nápravě.

Úspěšnost uplatnění svěřenců po ukončení pobytu v dětském domově nelze seriózně dostupnými formami zjišťování validním způsobem hodnotit, katamnestické sledování svěřenců je realizováno nahodile a sporadicky.

Výsledky výchovně-vzdělávací činnosti jsou pouze vyhovující.

Hodnocení kvality výchovně-vzdělávací činnosti

Kvalita výchovně-vzdělávací činnosti Dětského domova Nový Jičín je pouze vyhovující.

HODNOCENÍ PODMÍNEK ČINNOSTI

Plánování

Předložená koncepce dětského domova byla zpracována v listopadu 1999 na základě analýzy aktuálních podmínek školského zařízení. Výchozí stav je rozpracován do koncepčních záměrů. Krátkodobé cíle jsou podrobně rozpracovány v oblasti vnitřních a vnějších vztahů. V organizačních záměrech je navržena i funkční organizační struktura. Dlouhodobé koncepční záměry se orientují na svěřence, pedagogické a ostatní pracovníky. Heslovitě se zabývají pouze charakteristikou základních parametrů výchovy a vzdělání dětí v dětském domově rodinného typu. Oblast hospodaření tvoří samostatnou část dokumentu. V závěru koncepce je formulováno stanovisko ředitelky k atmosféře v dětském domově po změně ve vedoucí funkci a stručné zdůvodnění, proč se koncepce zaměřuje především na řešení krátkodobých cílů. Na tento materiál navazuje Dodatek ke koncepci č. 1 ze září 2001, který se již (po zklidnění situace v dětském domově) zabývá především dlouhodobými záměry, a to v oblasti výchovného procesu, v personálních a organizačních záležitostech. Koncepce a stanovení cílů jsou reálné a vystihují problematiku školského zařízení. Vyhodnocení koncepčních záměrů je obsahem výroční zprávy.

Z koncepce vychází Plán práce pro školní rok 2001-2002. Aktuální koncepční priority jsou definovány. Plánování počítá s organizací stávajícího školního roku. Obsahem plánu jsou kapitoly týkající se dalšího vzdělávání pracovníků, vnějšího a vnitřního informačního systému a kontrolní činnosti. Úkoly ve výchovné činnosti jsou podrobně a přehledně rozpracovány dle jednotlivých výchovných oblastí. Na ně navazuje plánování zájmových aktivit. Součástí plánu jsou tematické úkoly pro vychovatele s cílovou peněžní odměnou. Střednědobé (měsíční) plánování má podobu organizačních a provozních úkolů. Plánování je konkrétní v termínech i v určení zodpovědnosti. S předloženými dokumenty byli pracovníci seznámeni, avšak nebylo doloženo, že by na tvorbě plánů participovali nebo projevíli zájem o jejich doplnění.

Výchovné úkoly jsou dále rozpracovány ve výchovném plánu, který je postaven jako

dlouhodobý sociální trénink pro jednotlivé věkové skupiny svěřenců. Jednotlivé oblasti výchovného plánu rozpracovávají vychovatelé v rámci individuální plánování pro každého svěřence. Individuální výchovné plány však vychovatelé nijak systémově nevyhodnocují, nebylo doloženo jak s nimi průběžně pracují.

Týdenní plány výchovné činnosti rodinných buněk postrádají kvalitu ročního plánování, jde de facto o výčet režimových a zájmových činností bez stanovení metod a forem práce. O roční plán se opírají pouze částečně, obsahově jsou formální, svědčí o malé spolupráci vychovatelů v téže rodinné buňce. Pro jednotlivé týdny jsou sice rámcově stanoveny výchovné cíle, avšak bez možnosti kontroly a zpětné vazby. Činnosti v týdnu na sebe nenavazují, svěřenci na tvorbě plánu neparticipují.

Pro svěřence se specifickými vývojovými poruchami učení nemají pedagogové k dispozici individuální výchovně-vzdělávací plány ze škol, vlastní individuální plány pro přípravu na vyučování vychovatelé nezpracovali.

Přestože je systém plánování poměrně obsáhlý a velmi dobře postihuje všechny zásadní oblasti činnosti dětského domova, do realizace vlastní výchovy a vzdělání se prakticky nepřenáší, jsou zde značné rezervy. Kvalita, rozsah a účelnost plánování jsou průměrné.

Organizování

Organizace dětského domova se řídí organizačním, provozním a vnitřním řádem školského zařízení a aktuálními vnitřními předpisy. Základní kompetence všech pracovníků jsou definovány, pracovní náplně jsou součástí personální dokumentace. Organizační struktura není v organizačním řádu stanovena. Ředitelka komplexně řídí činnost dětského domova, odpovídá za úroveň výchovně-vzdělávací i provozní oblasti. Přímou výchovnou činnost realizuje v souladu s platnou právní normou. Její zástupkyně (zástupce statutárního orgánu) pracuje v plném úvazku jako kmenová vychovatelka, což jí neumožňuje zastupovat ředitelku v potřebném a požadovaném rozsahu. Řídící činnost ředitelky školského zařízení s nepřetržitým provozem a v souvislosti s podhodnoceným stavem pracovníků (vzhledem ke složení kolektivu svěřenců) je předimenzována, dílčí povinnosti nejsou delegovány na podřízené. Vzájemná zastupitelnost pracovníků je organizačně obtížně zajistitelná. Stávající organizační struktura omezuje účinné řízení školského zařízení.

Poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada a porada rozšířeného vedení (ředitelka a tři vychovatelky, vždy po jedné z každé rodinné buňky).

Povinná i další dokumentace školského zařízení upravující organizaci výchovně-vzdělávací činnosti je vedena v souladu s platnými právními normami. Nedostatkem je vedení zápisů z pedagogických rad i porad rozšířeného vedení v jednom sešitě, čímž se snižuje přehlednost a návaznost na další jednání. Osobní spisy svěřenců jsou neucelené, duplicitní, uložení dokumentů postrádá časovou návaznost. Ve vedení spisů se projevuje malá erudice sociálního pracovníka.

Výroční zpráva byla zpracována v souladu s platnou právní normou. Vychází z analýzy uplynulého období a slouží jako východisko pro plánování.

Zásady vnitřního informačního systému jsou věcně rozpracovány v ročním plánu práce. K přenosu informací slouží zejména pedagogické rady konané každý měsíc, porady širšího vedení, provozní porady, schůzky rodinných buněk (rodinek) a operativní dokumentace. Informace uvnitř školského zařízení jsou předávány rychle a úplně. Chybí však zpětná vazba, jak bylo s informacemi dále naloženo, zda byly adekvátním způsobem využity ve výchovně-vzdělávacím procesu. Konkrétní rozhodnutí ředitelky dětského domova nejsou pracovníky v plném rozsahu akceptována, občas jsou svévolně ignorována.

Ochrana osobních dat a důvěrných informací je zajištěna, osobní spisy jsou uloženy v kanceláři sociálního pracovníka a zabezpečeny před zcizením nebo zneužitím. Pedagogičtí pracovníci mají přístup k informacím v rozsahu svých kompetencí.

Vnější informační systém vykazuje nedostatky v informování osob odpovědných za výchovu dětí. Informace o dětech dostávají ústně pouze ti z nich, kteří svoje děti navštěvují. Pravidelné informování osob odpovědných za výchovu dětí písemnou formou není realizováno. Prezentace školského zařízení směrem k městu, jeho obyvatelům a institucím je minimální.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školského zařízení a informačních systémů vykazují řadu nedostatků, jejich úroveň je pouze vyhovující.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka dětského domova využívá při řídicí práci demokratický styl s autoritativními prvky, který se odráží zejména v předložené dokumentaci. V přímém jednání s podřízenými se projevuje přílišná liberálnost. K operativnímu řízení dětského domova chybí přenesení dostatečných kompetencí na jednotlivé pracovníky a posilování jejich osobní zodpovědnosti. Operativní řízení není navázáno v plné míře na plánování a kontrolu. Ředitelka má snahu motivovat pracovníky k novým podnětům a návrhům ke zlepšení vnitřního života v dětském domově a novým výchovným postupům. Další vzdělávání pedagogů je plánovité a obsahově vhodné. Podmínky pro kreativitu pracovníků a jejich odborný růst jsou vytvořeny, ale ve svém důsledku nemají potřebný dopad na zkvalitnění výchovně-vzdělávací činnosti.

Pozitiva a negativa ve výchovné práci jsou předmětem jednání pedagogické rady a porad širšího vedení. Podklady pro tato jednání však nejsou podložena kvalitní kontrolní a hospitační činností, respektive jejími závěry. Periodické hodnocení pracovníků není prováděno.

Pro vyplácení mimořádných odměn je zaveden systém tematických úkolů. Kritéria pro přiznání osobních příplatků jsou stanovena ve vnitřním platovém předpise. Jsou však příliš obecná a směrem ke konkrétním pracovníkům při stanovování výše osobního příplatku neadresná. Výše částky a diferenciací fakticky vyplácených osobních příplatků objektivně nenavazuje na eventuální hodnocení pracovníka a neodráží ani výsledky kontrol a hospitací. Souvisí spíše s aktuálními finančními možnostmi v oblasti mzdových prostředků.

Přestože byly v průběhu inspekční činnosti zjištěny a protokolárně zaznamenány závažné nedostatky v hospodaření se svěřenými prostředky (fyzická kontrola příručních pokladem s kapesným a úsporami dětí) u dvou vychovatelek, které mají za tyto prostředky hmotnou zodpovědnost, nebyla (po seznámení se zjištěním) ředitelkou domova tato záležitost ihned kázeňsky řešena.

Vedení a motivování pracovníků je pouze vyhovující.

Kontrolní mechanismy

Přehledný a ucelený systém vnitřní kontroly postihující celou organizační strukturu není vytvořen. Rámcově stanovený plán kontrolní činnosti ředitelky, zaměřený zejména na provozní a administrativní záležitosti, je součástí ročního plánu práce. Kontrola výchovně-vzdělávacího procesu je nepravidelná, systém a kvalita hospitační činnosti jsou nedostatečné (předložen pouze jeden zápis z hospitace). Výsledky kontrol nejsou s jednotlivými pracovníky prokazatelným způsobem projednávány, písemné záznamy z kontrol nebyly doloženy. Analýza výsledků kontrol není prováděna. Statutární zástupkyně (vychovatelka) svoji kontrolní činnost nedoložila. Aplikovaný model kontrolní činnosti je formální a neúčinný, bez působnosti zpětné vazby. Pravomoci k provádění kontrol nejsou dalším vedoucím pracovníkům přiděleny, plány a zápisy z jiné oblasti kontrolní činnosti nebyly předloženy.

System hodnocení pracovníků v návaznosti na kontrolní a hospitační činnost není průkazný. Pro sledování a hodnocení kvality práce nejsou vytvořeny adekvátní evaluační nástroje, čímž je systém, kvalita a význam kontrolní a hospitační činnosti zcela nevyhovující.

System, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů jsou nevyhovující.

Hodnocení podmínek činnosti

Podmínky činnosti školského zařízení jsou pouze vyhovující.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K ZÁVAZNÝM DOKUMENTŮM

Kontrolované období: účetní rok 2000, namátkově leden až listopad 2001

Dětský domov Nový Jičín je příspěvkovou organizací, k výkonu hospodářské činnosti nemá oprávnění.

Organizaci zpracovávala podvojný účetnictví do 1. října 2000 na základě mandátní smlouvy daňová poradkyně ev. číslo 2076. Od 1. října 2000 je podvojný účetnictví zpracováváno na základě mandátní smlouvy Střediskem informatiky a služeb v Novém Jičíně. Podvojný účetnictví je zpracováváno programem FENIX.

Mzdovou agendu zpracovávalo do 31. března 2000 Středisko informatiky a služeb Nový Jičín. Od tohoto data provádí zpracování mezd organizace kmenovým pracovníkem pro personální a platovou agendu v programu Vema. Z titulu nemocenského pojištění je školské zařízení s počtem pracovníků do dvaceti zaměstnanců posuzováno jako malá organizace, proto nemocenské pojištění provádí Okresní správa důchodového zabezpečení Nový Jičín, na základě předložené žádosti o určení zpracovatele.

Hodnocení efektivity čerpání NIV

Dětský domov v roce 2000 hospodařil se státní dotací poskytnutou Školským úřadem v Novém Jičíně, dotací z Městského úřadu v Novém Jičíně, příjmy z příspěvku na úhradu péče (ošetřovné) svěřenců, poplatky zletilých svěřenců a s ostatními příjmy (sponzorské dary, plnění pojišťovny za vzniklou škodu, příjmy z pronájmu).

V roce 2000 byly dětskému domovu přiděleny státní prostředky prostřednictvím Školského úřadu Nový Jičín. Přidělené finanční prostředky na neinvestiční výdaje (NIV) byly řádně průčítovány a v plné výši vyčerpány. V roce 2000 byly náklady a výnosy vyrovnané, hospodářský výsledek byl nulový. Porovnáním rozpisu rozpočtu s výkazem zisku a ztrát Úč ROPO 4-02 nebyly zjištěny závady.

Podíl příspěvku ze státního rozpočtu na celkových neinvestičních nákladech činil 83,63 %.

Z ostatních zdrojů byly kryty náklady ve výši 16,37 %. Ostatní zdroje byly tvořeny např. z předpisu ošetřovného (6,58 %), použitím vlastních fondů - rezervního fondu a fondu reprodukce investičního majetku (5,93 %), dotací z Městského úřadu Nový Jičín na opravu, náhradou od pojišťovny za vzniklou škodu, příjmem za prodej majetku.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Pro rok 2000 byly jako závazné ukazatele mzdové regulace stanoveny limit počtu

zaměstnanců, limit prostředků na platy a limit prostředků na ostatní platby za provedenou práci (OPPP).

Kontrolou dodržení závazných ukazatelů mzdové regulace bylo zjištěno:

- limit počtu pracovníků byl naplněn na 97,91 %
- limit prostředků na platy byl dodržen
- limit prostředků na OPPP byl dodržen

Kontrolované období: rok 2000 a 2001 ke dni kontroly

Odměňování zaměstnanců Dětského domova Nový Jičín se řídí zákonem o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a některých dalších organizacích a orgánech, (dále jen zákon o platu) a nařízením vlády ČR o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací. Některá ustanovení obecně závazných předpisů má školské zařízení upraveno vnitřním platovým předpisem. Jedná se o stanovení okruhu zaměstnanců a pravidla pro určení platového tarifu v rámci rozpětí u zaměstnanců zařazených do první až třetí platové třídy, vymezení okruhu zaměstnanců s nárokem na příplatek za vedení a stanovení okruhu zaměstnanců a výše přiznávaných zvláštních příplatků. Dále jsou vnitřním platovým předpisem stanovena kritéria a podmínky pro přiznávání osobních příplatků a odměn. Zákon o platu, nařízení vlády a vnitřní platový předpis pak při správném využití umožňují zaměstnavateli diferenciaci platů zaměstnanců podle náročnosti vykonávané práce a dosahovaných pracovních výsledků.

Statutárním orgánem Dětského domova Nový Jičín je ředitelka, potvrzená ve funkci usnesením rady kraje číslo 233/8 ze dne 12. července 2001 v souladu se zákonem o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku. Zástupcem statutárního orgánu je vychovatelka jmenovaná do funkce dnem 17. ledna 2000. V přímé řídicí působnosti statutárního orgánu školského zařízení je zástupce statutárního orgánu a jeho prostřednictvím úsek denních vychovatelů, samostatně pracuje ekonom, sociální pracovník a jeho prostřednictvím úsek pomocných vychovatelů a obslužný provoz.

Ke dni inspekce pracovalo ve školském zařízení celkem sedmnáct fyzických zaměstnanců, přepočtených 16,63 zaměstnanců, z toho 7,00 pedagogických pracovníků, včetně ředitelky a 9,63 nepedagogických pracovníků. Pracovněprávní vztah na hlavní činnost založený pracovní smlouvou má sepsáno sedmnáct pracovníků, sedm denních vychovatelů a šest pomocných vychovatelů, z nichž tři pracují na zkrácený úvazek. Na zkrácený úvazek dále pracuje sociální pracovník, vedoucí stravování a pracovnice ve funkci opravářky oděvů a prádla. Činnosti spojené se zajištěním provozu zařízení dále zajišťuje kuchařka, školník-řidič a uklízečka. Dva zaměstnanci dětského domova mají uzavřen vedle hlavního i vedlejší pracovní poměr na jinou funkci. Hlavní výchovná činnost na dětském domově je zajišťována i formou dohod o pracovní činnosti, které jsou sepsány na dobu určitou pro případ krátkodobého zastupování v době nemoci kmenových zaměstnanců na funkce vychovatelů a pomocných vychovatelů v dalším pracovněprávním vztahu, v rozsahu poloviny stanovené týdenní pracovní doby. Ředitelka školského zařízení má tímto způsobem zajištěn výkon výchovné činnosti nepřetržitého provozu a řeší tím jednak zajištění krátkodobých zástupů a výkon výchovné práce v době čerpání řádné dovolené zaměstnanců, kterým byl od 1. ledna 2001 legislativně upraven a zvýšen nárok na řádnou dovolenou v rozsahu osmi týdnů. Negativním jevem je skutečnost, že v případě zástupů denních vychovatelů pomocnými vychovateli tito nesplňují odbornou a pedagogickou způsobilost. U všech zaměstnanců bylo prověřeno zařazení do platových tříd na základě zpracovaných popisů pracovní činnosti. U zaměstnanců, kteří nesplňují kvalifikační předpoklad a požadavek vzdělání, bylo ověřeno uplatnění nařízení vlády, stanovení odpočtů z doby započitatelné praxe a prověřeny doklady o zápočtu praxe a zařazení do platových stupňů

a nebylo zjištěno porušení platných předpisů. Podle platného organizačního řádu jsou přiznány a vypláceny příplatky za vedení ředitele dětského domova a její statutární zástupkyni. Zvláštní příplatky jsou přiznány zaměstnancům, kteří vykonávají výchovnou, pomocnou výchovnou a sociální práci s dětmi a mládeží a osobami odpovědnými za výchovu dětí ve výši rozpětí odpovídající nařízení vlády. Osobní příplatky jsou obecně přiznávány na základě kritérií stanovených vnitřním platovým předpisem. Na platových výměrech jednotlivých zaměstnanců však chybí zdůvodnění přiznání, snížení či odebrání osobního příplatku. Vydání této úplné písemné informace o zařazení zaměstnance do platové třídy, o výši platového tarifu a ostatních pravidelně měsíčně vyplácených složkách platu ukládá zaměstnavateli zákoník práce.

Princip čerpání nenárokových složek platu vychází z metodiky financování rozpočtu školství okresu Nový Jičín na rok 2000, z kapitoly 3.4.3.3. Oblast normativního rozpisu ukazatelů mzdové regulace. V zájmu zajištění rovnoměrného čerpání rozpočtu i rovnoměrné úrovně odměňování v průběhu celého roku 2000, čerpalo školské zařízení nenárokové složky platu v optimálním poměru. Odměny byly poskytnuty za zcela mimořádné splnění úkolů nad rámec pracovních povinností, v převážné míře za splnění tematických úkolů ve prospěch dětí, za práce spojené s projektem využití areálu dětského domova ke sportu, rekreaci a realizaci volnočasových aktivit. Dále za zajištění a osobní účast na ozdravných a rekreačních pobytech dětí a mládeže v době hlavních prázdnin a za činnosti spojené s pomocnými pracemi v rámci stavebních úprav rodinné buňky. Z celkového objemu vyplacených nenárokových složek platu bylo v roce 2000 na odměny vyčerpáno 19,8 % a na osobní příplatky 80,2 %. Průměrná výše přiznaných osobních příplatků podle stavu k 31. listopadu 2001 dosahuje výše 10,8 % k přiznaným tarifním platům. Porovnáním s inspekčním zjištěním o kvalitě a řízení výchovného procesu a zabezpečení provozu zařízení však přiznané osobní příplatky neodpovídají nadstandardnímu výkonu práce zaměstnanců.

Kontrolou tvorby a čerpání fondu kulturních a sociálních potřeb (FKSP) bylo zjištěno, že finanční prostředky byly uloženy na samostatných bankovních účtech u peněžních ústavu (v říjnu 2000 organizace změnila peněžní ústav). Zásady pro použití fondu jsou zpracovány ve „Vnitřní směrnici FKSP“. Rozpočet FKSP je zpracován samostatně. Dětský domov prostředky fondu na základě smlouvy sdružuje ve společném fondu regionálního školství. Odvod do společného fondu provádí ve výši 35% ze základního přidělu. Organizace stanovila za rok 2000 tvorbu fondu ve správné výši. Kontrolou předložených dokladů pro čerpání fondu nebylo zjištěno neoprávněné čerpání. Náležitosti účetních dokladů pro čerpání FKSP byly v průběhu kontroly doloženy. Rozdíl mezi účetním zůstatkem fondu (účet 912) a zůstatkem na běžném účtu finančních prostředků fondu (účet 243) k 31. prosinci 2000 byl dohledán a dokladován. V oblasti tvorby a čerpání FKSP organizace postupovala v souladu s platnými právními předpisy.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

Porovnáním poskytnutých prostředků na ostatní neinvestiční výdaje (ONIV) ze státního rozpočtu a skutečných neinvestičních výdajů v roce 2000 uvedených v resortním výkazu výnosů a nákladů (výkaz 68) bylo zjištěno, že podíl finančních prostředků vynaložených na:

- spotřebu energií (el. energie, plyn, voda) činil 20,96 %
- potraviny činil 18,08 %
- prádlo, oděvy a obuv pro děti (ošatné) činil 3,66 %
- další vzdělávání pedagogických pracovníků (kursové) činil 0,53 %
- osobní ochranné pracovní prostředky pro zaměstnance činil 0,53 %

- telekomunikační služby činil 3,30 %
- pohonné hmoty činil 1,30 %
- opravy a udržování majetku činil 22,53%

Školský úřad v Novém Jičíně stanovil dětskému domovu na rok 2000 finanční limity na pohoštění, cestovné a spotřebu pohonných hmot. Stanovené limity nebyly překročeny.

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

Školský úřad Nový Jičín poskytl pro rok 2000 účelové prostředky na jubilejní odměny zaměstnancům při dovršení padesáti let věku a při skončení pracovního poměru po přiznání invalidního důchodu nebo po nabytí nároku na starobní důchod a na opravu podlah, dveří a elektrické instalace.

V oblasti poskytnutých účelových prostředků na jubilejní odměny zařízení vyplatilo jednu odměnu při dovršení padesáti let. Účelové prostředky na jubilejní odměny byly řádně doloženy a vyčerpány v plné výši v souladu s platnými právními předpisy.

Školským úřadem Nový Jičín poskytnutá účelová dotace na opravu podlah, dveří a elektrické instalace byla použita na stanovený účel. Čerpání poskytnutých finančních prostředků bylo v souladu s platnými právními předpisy a bylo řádně dokladováno.

Hodnocení efektivity čerpání investičních prostředků

V roce 2000 školské zařízení neobdrželo žádné investiční prostředky.

Hodnocení kvality výroční zprávy o hospodaření školského zařízení

Výroční zpráva o hospodaření za kalendářní rok 2000 je zpracována jako samostatný dokument. Organizace neuváděla ve výroční zprávě informace o výsledcích kontrol, které na zařízení proběhly.

Výroční zpráva není zpracována v souladu s platnými právními předpisy.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k závazným dokumentům

Školské zařízení v daném účetním období zaúčtovalo všechny účetní případy za sledované období. Účetnictví však není vedeno průkazným způsobem tak, aby věrně zobrazovalo skutečnosti, které jsou jeho předmětem. Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly v kontrolovaných oblastech využity vzhledem k účelu jejich poskytnutí hospodárně a efektivně.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Kapesné

Dětský domov má ve „Vnitřní směrnici“ platné od 1. ledna 2000 v bodě I. rozpracován postup pro poskytnutí kapesného a kritéria pro stanovení výše kapesného. Návrh kapesného zpracovávají vychovatelé jednotlivých rodinných buněk. Doklady pro výplatu kapesného obsahují jména dětí a finanční částky. Na dokladech není uvedena plná výše kapesného, není uvedena výše krácení kapesného včetně uvedení důvodu krácení z předešlého měsíce, skutečně vyplacená částka a schází podpis dítěte. Kapesné je vyplaceno z pokladny vychovatelce, která kapesné zavede na evidenční listy kapesného a spoření dítěte. Kapesné (finanční hotovost) je uschováno v pokladně u pověřené vychovatelky, která na požádání dětem vyplácí průběžně

malé finanční částky a zavádí je do evidence. Byla provedena kontrola pokladen kapesného na I., II. a III. rodinné buňce s následujícím zjištěním:

- ve III. rodinné buňce finanční hotovost (kapesné) souhlasila s evidenci kapesného a spoření
- ve II. rodinné buňce byla finanční hotovost (kapesné) podstatně nižší, neboť vychovatelka používala kapesné dětí jako provozní zálohu. Rozdíl v hotovosti byl částečně doložen paragony na provozní výdaje.
- v I. rodinné buňce byla pokladní hotovost (kapesné) vedena společně s provozní zálohou. Kontrolou pokladní hotovosti byl zjištěn přebytek oproti předloženým dokladům. Z provedené kontroly pokladní hotovosti byl zpracován zápis, který byl předán ředitelce školského zařízení.

Při kontrole dokladů pro vyplácení kapesného svěřencům bylo zjištěno porušení platných právních předpisů.

Věcná pomoc

Zásady pro poskytování věcné pomoci mládeži, která po dosažení zletilosti odchází, má dětský domov zpracovány ve „Vnitřní směrnici“ v bodě III. V roce 2000 odcházeli z dětského domova tři svěřenci po dosažení zletilosti. Ke kontrole byly předloženy protokoly o ukončení pobytu v dětském domově a poskytnutá věcná pomoc byla dokladována.

Příspěvek na úhradu péče (ošetřovné)

Evidenci příspěvku na úhradu péče (ošetřovné) zpracovává sociální pracovník a je vedena v počítači formou speciálního programu. Organizace nemá za rok 2000 a 2001 vytištěny žádné sestavy z evidence příspěvku na úhradu péče. Kontrola byla provedena na základě výstupu z programu na monitor a osobních spisů svěřenců. Namátkovou kontrolou u vybraných svěřenců bylo zjištěno:

- školské zařízení nestanovilo výši příspěvku na úhradu péče
- bylo vydáno rozhodnutí o výši příspěvku na úhradu péče v nesprávné výši
- neplacení příspěvku na úhradu péče není doloženo příjmem zákonných zástupců
- příspěvek na úhradu péče za dobu, po kterou bylo dítě se souhlasem školského zařízení mimo, byl stanoven v nesprávné výši
- nebylo provedeno vyúčtování přeplatků a nedoplatků do 15. dne měsíce po provedení úhrady příspěvků na úhradu péče
- záznam výsledku vyúčtování není založen v osobní dokumentaci svěřence
- v evidenci příspěvku na úhradu péče o byl zaveden předpis příspěvku s datem o měsíc později, než bylo stanoveno datum na rozhodnutí o výši příspěvku
- zavedená platba v evidenci příspěvku na úhradu péče nebyla doložena příjmovým pokladním dokladem ani příjmem na běžný účet v peněžním ústavu
- inventarizace pohledávek a závazků příspěvku na úhradu péče byla doložena jmenným seznamem z účetnictví, který nesouhlasí se zůstatky v evidenci příspěvku na úhradu péče v počítači

Namátkovou kontrolou evidence bylo zjištěno že, evidence příspěvků na úhradu péče není přehledná, není doložena průkazným způsobem. Evidence ošetřovného je vedena v rozporu s platnými právními předpisy.

Školské zařízení nevytáhlo vyhláškou stanovené příjmy v oblasti příspěvku na úhradu

péče poskytované mládeži umístěné v dětském domově (ošetřovně). Organizace v tomto případě nepostupovala hospodárně.

Náležitosti účetních dokladů

Byla provedena namátková kontrola účetních dokladů za měsíc prosinec 2000 s následujícím zjištěním :

- na účetních dokladech chybí odvolávka na inventární číslo v OTE
- na účetních dokladech za zboží na sklad (potravin, drogistické zboží) není odkaz na číslo příjmy ani příjemka doložena
- na výdajových pokladních dokladech schází podpisy příjemce, pokladníka a podpis osoby, která je oprávněná schvalovat (ředitel)
- výdaje nebyly zaúčtovány na správných syntetických a analytických účtech v souladu s účetní osnovou
- při vyúčtování zálohy je vystavován příjmový pokladní doklad na hotovost, kterou je rozdíl mezi výši poskytnuté zálohy a výdaji doloženými paragony, tím dochází ke kompenzací příjmu a výdajů

Předložené účetní doklady neobsahovaly potřebné náležitosti a zároveň nebyla zajištěna požadována průkaznost.

Pronájem státního majetku

Dětský domov v roce 2000 uzavřel tři smlouvy o nájmu pozemků a nebytových prostor (zemědělská hospodářská budova, prostory pro účely provozování kanceláře účetního poradce) se dvěma nájemci. Ve dvou případech jsou smlouvy uzavřeny v rozporu s platnými právními předpisy na dobu neurčitou.

Použití finančních prostředků získaných pronájmem na krytí oprav a údržbu pronajatého majetku bylo organizací dokladováno.

Sponzorské dary

Organizace byla v roce 2000 příjemcem peněžních a nepeněžních darů. O přijatých darech vede sociální pracovník operativní evidenci. Peněžní dary jsou řádně proúčtovány v účetnictví, u nepeněžních darů není průkazné, jakým způsobem s nimi bylo naloženo.

V průběhu roku 2000 organizace odprodala svým zaměstnancům nepotřebné dárce poskytnuté hygienické potřeby poté, co část převedla na školská zařízení, která o ně projevila zájem. Získané finanční prostředky použila na nákup jiných hygienických potřeb.

Organizace neodvedla získané finanční prostředky, ale použila je ke krytí provozních nákladů. Kontrolou tržeb za rok 2000 bylo zjištěno, že dětský domov poskytl služby v oblasti stravování a autodopravy soukromé firmě, a to v rozporu se zřizovací listinou, protože na poskytování výše uvedených služeb nemá koncesi - živnostenský list.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 28 620/01-21 ze dne 23. listopadu 2001
- Zřizovací listina čj. ZL/167/2001 ze dne 27. září 2001, vydaná radou Moravskoslezského kraje

- Příloha č. 1 ke zřizovací listině příspěvkové organizace Dětský domov, Nový Jičín, Revoluční 56 ze dne 27. září 2001 (Vymezení majetku, který se příspěvkové organizaci předává)
- Příloha č. 2 ke zřizovací listině příspěvkové organizace Dětský domov, Nový Jičín, Revoluční 56 ze dne 27. září 2001 (Vymezení doplňkové činnosti organizace)
- Koncepce Dětský domov Nový Jičín, Revoluční 56 ze dne 10. listopadu 1999
- Dodatek č. 1 ke koncepci Dětského domova Nový Jičín, Revoluční 56 ze dne 7. září 2001
- Výchovně-vzdělávací program Dětského domova Nový Jičín
- Plán práce pro školní rok 2001/2002
- Vnitřní řád Dětského domova Nový Jičín
- Organizační řád Dětského domova Nový Jičín
- Režim dne (součást organizačního řádu) pro pracovní a volné dny
- Provozní řád Dětského domova Nový Jičín ze dne 29. června 2001
- Rozvrh pracovní doby vychovatelů a pomocných vychovatelů pro školní rok 2001/2002
- Individuální výchovně-vzdělávací plány svěřenců I., II. a III. rodinné buňky
- Plán práce na měsíc listopad
- Výroční zpráva o činnosti Dětského domova Nový Jičín, Revoluční 56, školní rok 2000/2001
- Minimální preventivní program pro oblast šikany Dětského domova Nový Jičín
- Základní data o svěřencích a zaměstnancích
- Seznam svěřenců Dětského domova Nový Jičín, Revoluční 56 a jejich rozdělení do rodinných buněk
- Denní záznamy I., II. a III. rodinné buňky
- Osobní spisy svěřenců I., II. a III. rodinné buňky
- Sešity nemocných a výdeje léků I., II. a III. rodinné buňky
- Kniha úrazů svěřenců
- Knihy návštěv (svěřenců, úředních)
- Rozpis služeb vychovatelů za období srpen, září, říjen a listopad 2001
- Plán kontrolní a hospitační činnosti ředitelky (součást plánu práce pro školní rok 2001-2002)
- Týdenní (krátkodobé) plány činnosti I., II. a III. rodinné buňky
- Záписы z jednání pedagogické rady za školní rok 2000-2001 a období září až listopad školního roku 2001-2002
- Záписы z porad vychovatelů za školní rok 2000-2001 a 2001-2002
- Sešity vzkazů vychovatelů I., II. a III. rodinné buňky
- Sešit evidence útěků svěřenců
- Evidence kapesného svěřenců I., II. a III. rodinné buňky
- Vnitřní platový předpis, kritéria pro přiznávání osobních příplatků, příplatků za vedení a zvláštních příplatků pracovníků Dětského domova Nový Jičín s platností od 1. ledna 2001

- Příkaz ředitele č. 6/2000 čj. 494/00 - Režim návštěv v dětském domově - platný od 1. září 2000
- Vnitřní předpis zaměstnanců Dětského domova Nový Jičín s platností od 1. července 2001
- Přehled pracovníků Dětského domova Nový Jičín k 1. listopadu 2001
- Personální a platová dokumentace pedagogických a nepedagogických pracovníků školského zařízení, doklady o odborné a pedagogické způsobilosti a doklady o plnění kvalifikačních předpokladů vzdělání
- Rozpočet školského zařízení na rok 2000 stanovený Školským úřadem v Novém Jičíně
- Stanovení finančních limitů na některé provozní výdaje vydané Školským úřadem Nový Jičín ze dne 28. června 2000
- Rozvaha rozpočtových a příspěvkových organizací Úč ROPO 3-02 za rok 2000
- Výkaz zisku a ztrát příspěvkových organizací Úč ROPO 4-02 za rok 2000
- Účtová osnova pro rok 2000
- Hlavní účetní kniha za rok 2000
- Vnitřní směrnice FKSP, rozpočet FKSP pro rok 2000
- Účetní doklady pro tvorbu a čerpání FKSP za rok 2000
- Výkaz o pracovnících a mzdových prostředcích P1-04 za rok 2000
- Rekapitulace mezd za měsíc prosinec 2000
- Rekapitulace mezd za rok 2000 a sestava S-08 programu Vema za období 1 - 12/2000
- Výkaz o pracovnících a mzdových prostředcích Škol (MŠMT) P 1-04 za rok 2000
- Osobní spisy a mzdová inventura zaměstnanců k 31. listopadu 2001 s osobními čísly 2530, 3502, 8738, 19099, 19705, 32102, 32718, 32720, 41500, 41549, 62900, 62916, 73400, 81512, 85101, 96973, 97107
- Výroční zpráva o hospodaření za rok 2000
- Evidence sponzorských darů za rok 2000
- Smlouva o nájmu pozemku s Ing. Vlastimilem Tomanem ze dne 1. srpna 2000
- Nájemní smlouva o nájmu nebytových prostor zemědělské hospodářské budovy s Ing. Vlastimilem Tomanem ze dne 1. srpna 2000
- Smlouva o nájmu nebytových prostor se Střediskem informatiky a služeb při Školském úřadě Nový Jičín ze dne 29. září 2000
- Zápis o inventarizaci k 31. prosinci 2000
- Dokladová inventarizace závazků a pohledávek k 31. prosinci 2000
- Vnitřní směrnice (kapesné, další kapesné, věcná pomoc...)
- Evidence a vyplácení kapesného a spoření svěřenců I., II., a III. rodinné buňky za rok 2000 a období leden až listopad 2001
- Evidence příspěvku na úhradu péče poskytované mládeži (ošetřovné) za rok 2000 a období leden až listopad 2001 u svěřenců s osobními čísly 4, 20, 21, 24
- Dokumentace k příspěvku na úhradu péče poskytované mládeži (ošetřovné) u svěřenců s osobními čísly 4, 20, 21, 24
- Výdajové a příjmové doklady za měsíc prosinec 2000
- Smlouva o setrvání svěřence s osobním číslem 20 v péči dětského domova do doby

ukončení přípravy na budoucí povolání

- Protokoly o ukončení pobytu v dětském domově u svěřenců s osobními čísly 3, 33, 44
- Vnitřní předpis na osobní ochranné pracovní prostředky (OOPP)
- Osobní karty pracovníků pro evidenci OOPP
- Účetní doklady k nákladovému účtu 528 10 - poskytnutí OOPP
- Příjmové pokladní doklady č. 127, 129, 131 - tržby za poskytnuté služby firmě Fa WINRO s.r.o.
- Jednací protokol
- Kronika a fotokronika

ZÁVĚR

Výrazná pozitivita:

- otevřenost vnějším vlivům i obecné komunitě

Výrazná negativa:

- absence adaptačního programu a vlastní realizace adaptační fáze
- není naplněna funkce kapesného - fiktivní vyplácení
- od poslední inspekce (únor 1998) zhoršení materiálně-technického zázemí
- delegování profesních povinností vychovatelek na starší svěřence
- vysoký podíl represe v činnosti pedagogických pracovníků
- suplování provozních záloh rodinných buněk kapesným svěřenců
- realizovaný systém, rozsah a kvalita kontrolních mechanismů
- úroveň interakce a komunikace
- malá spolupráce vychovatelů při plánování výchovné činnosti rodinných buněk
- složení dvojic kmenových vychovatelů

Doporučení:

- vzhledem ke složení kolektivu svěřenců, čtrnáct dětí (cca polovina evidenčního stavu) je v péči odborných lékařů pro psychiatrické diagnózy, doplnit organizační strukturu o speciálního pedagoga

Na základě kontrolních zjištění hodnotí Česká školní inspekce Dětský domov v Novém Jičíně ve sledovaných oblastech - kvalita výchovně-vzdělávací činnosti (program, podmínky, organizace, formy a metody, interakce a komunikace, další aktivity a výsledky) jako pouze vyhovující, podmínky činnosti (plánování, organizování, vedení a motivování a kontrolní mechanismy) jsou také pouze vyhovující. Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly v kontrolovaných oblastech využity vzhledem k účelu jejich poskytnutí hospodárně a efektivně.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Antonín Grulich	Mgr. Antonín Grulich v. r.
Členové týmu	Mgr. Ludmila Konopková	Mgr. Ludmila Konopková v. r.
	Mgr. Hana Štefková	Mgr. Hana Štefková v. r.
Další zaměstnanci ČŠI	Ludmila Kubicová Oldřiška Křenková Zdeňka Trubačová	

V Prostějově dne 2. ledna 2002

Datum a podpis ředitelky stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. ledna 2002

Razítko

Ředitelka školského zařízení nebo jiná osoba oprávněná jednat za školské zařízení

Mgr. Blanka Flisníková

Mgr. Blanka Flisníková v. r. podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školského zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
---------	---	--

Příslušný orgán státní správy: Krajský úřad Moravskoslezského kraje	2002-01-18	133 04/02-05003
Zřizovatel: Moravskoslezský kraj	2002-01-18	133 05/02-05003

Připomínky ředitelky školského zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly podány.